DEPOT LÉGAL

THỨ BẢY 27 SEPTEMBRE 1924

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

DEPOT LÉGAL INDOCHINE N° 2706

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Cái gương hiếu học

Mới đây tại Cao-đẳng Vienne có một người 63 tuổi ứng thi tiến-sĩ khoa triết-học. Một ông cụ 63 tuổi mà còn học còn thi à! Theo cái lối học « cướp gạo » như ở xứ mình ngày nay, thì câu chuyện đó thật là một câu chuyện lạ tai quá; cái thầy học-sinh 63 tuổi đó chắc phần nhiều người cho là một cái quái-vật, không ương-dở cũng điên-khùng; có biết đâu đó chính là cái gương hiếu học của các nhà học-giả bên Thái-tây, trong học-giới nước ta cũng nên mong có được nhiều người thành tâm thờ sự học như thế thì mới hòng gây được một cái học-phong hay, không có cái tệ hư nguỵ kiêu sức, mỗ-mãng cầu-thả mãi như bây giờ vậy.

Cứ như cái lối học của người mình bây giờ thì không ai đến 63 tuổi còn nghĩ tới sự học, mà dã đến 63 tuổi tưởng có học cũng chẳng làm trò-trống gì. Người mình nói học là học để làm gì? Vì cái gì mà học? Học để mà leo lên cái hoàn thang hiển đạt, học để mà lần vào cái ngõ tắt vinh-hoa, để mà kiếm cho được có lương có lộc có chức có quyền, có bổng có lễnh, không khó-nhọc vất-vả mà ăn được nhiều của ngon, mặc được nhiều của tốt, khoẻng được kiểu-thê diễm-thiếp, choán được mỹ-trạch lương điền; vì thế mà phải học, có thể mới chịu học; ta học là không phải học để cầu lấy thông kim bác cổ gì, học để cầu lấy cách-vật tri-trí gì, học để nghiên-cứu lấy một cái học-lý gì, học để sáng khởi lấy một cái học-phái gì mà phải cố công cùng sức kê hàng năm hàng đời theo đuổi mãi-miết vào đấy, mà nếu phải thế thì sự học còn có ăn thua gì cho ta nữa, sung-sướng gì cho thân ta, cho nhà ta, cho vợ con ta, ta thiết gì mà học; ta học nghênh-ngáng cho có đủ lệ-lối trong một cái thời-kỳ ngắn-ngủi độ mươi hai năm là cùng, miễn cho có cái đường đi tới được chỗ ông nọ ông kia, thế là tốt-nghiệp, thế là công thành danh toại, thế là phi-nguyện bình-sinh, học lắm mà làm gì, thông kim bác cổ cách vật tri trí mà làm gì, cũng đến được ăn trắng mặc trơn, lên xe xuống ngựa thì thôi, cũng đến có kẻ hầu người hạ, kẻ vị người nể thì thôi, cũng đến ăn hà ăn hiếp, cười đầu cười cổ được kẻ kém mình thì thôi, đốt cũng chẳng sao, dở cũng chẳng cần; ngoài mấy năm sơ-học, mấy năm trung-học, mấy năm cao-đẳng học, bấm đốt ngón tay tính đi đường nào cho mau, nói bậc nào cho chóng, mong từng ngày từng tháng lần cho tới được cái bước ông đốc ông tham, chẳng có thì cũng ông thông, ông phán, ống ký ở sở nọ tòa kia, cũng lối rượu sâm banh sáng sâm bò, cũng thừa đủ phong lưu đài-các, còn cái thì giờ sau này là cái thì giờ ăn chơi hưởng thụ của ta, thì giờ nào là thì giờ ta chè chén phiện phè, thì giờ nào là thì giờ ta bạc bài hát xướng, mà cho thì giờ nào là thì giờ nghiên tính, dàn tứ, nấu sử sôi kinh; trước kia vì cái mục-đích vinh thân phì gia ở đó, cực chẳng đã mà phải nghiên bút dùi mài, chứ cái mục-đích ấy nếu đã đạt được rồi thì ai lại đọi gì mà đem cái thú cuộc vui dầy tháng, trận cười suốt đêm, đổi lấy cái khổ tuyết-án cần-cù, huỳnh-song cặm-cụi; ấy cái lối học của người mình bây giờ phần nhiều như thế cả.

Vì cái lối học như thế mà sự học của người mình thành ra hư nguỵ kiểu-sức, mỗ-mãng cầu thả; dã mấy chục năm nay, cái học-thuật tinh-thâm mĩ-bị của người Thái-tây truyền-bá sang đến đất mình người mình theo học không phải là không đông, không phải là không siêng, không gắng, mà siêng gắng cũng là siêng gắng giả, chỉ siêng gắng về cái văn-bằng tốt-nghiệp, siêng gắng về cái lương bổng đi làm, chứ không phải siêng gắng để cầu lấy nghe rộng biết nhiều, để cầu lấy có tư-tưởng gì sâu, phát minh gì mới lạ, mang tiếng là cái lối học cơ khư khư cơn cứt mà cái học-giới mấy nghìn năm tối như đêm dày như đất không sao này được một đường quang-tuyến, xuất-sản ra có được những nhà đại học-văn, đại văn-chương. Nếu cái lối học ấy mà không kiểu-chỉnh đi được dần dần thì học lắm mà làm gì, mong có nhiều người học mà làm gì, hao nhiêu những cái danh từ tốt đẹp, nào văn-chương học, nào cách-trí học, nào cao-đẳng chuyên-môn học, chẳng qua cũng chỉ là cái đường vinh tiến cho một số ít người, mà sự vinh-hoa sung-sướng của các ông học thành danh lập ở trong một cái xã-hội kém-cỏi ngu-dần này chẳng biết có ích gì cho đời, giúp gì cho nước không nhỉ?

Cái lối học của người Thái-tây thì khác hẳn thế. Người ta học là chỉ vị học mà học, chứ không phải vì muốn được phú-quí, cầu được lợi-đạt mà học. Đành rằng cái sinh-kế ý thực, người ta ai cũng phải có một nghề để dung thân, nhưng ngoài cái chức-nghiệp tự hoạt để nuôi mình nuôi nhà, người ta lại ai cũng phải có một cái nghĩa-vụ đối với xã-hội nữa. Cái nghĩa-vụ của người học giả đối với xã-hội là nghiên-cứu học-lý, phát xiển học-thuyết, cái chưa tinh cố cầu cho được tinh, lấy cái nghĩa-vụ ấy làm sự-nghiệp cả một đời mình, cúc cung tận tụy cho kỳ đến không còn một hơi thở nữa mới thôi, kể gì là bậc học, kể gì là tuổi học, mà kể gì là tốt-nghiệp học được; người ta đã tự-mệnh là một người học-giả, đã nhận lấy cái nghĩa-vụ ấy, thì lúc nào cũng là lúc học, bao nhiêu tâm-lực của một đời mình là dùng về sự học hết, bao nhiêu hi-vọng của một đời mình là thu trong sự học cả, ngoài sự học không có cái gì đáng gọi là vẻ vang sung-sướng cho mình. Ấy gọi là những nhà học-vấn, những người thờ sự học ở các nước Âu Mỹ bây giờ không ai là không học đến già đến chết, học suốt năm suốt đời, chẳng phải mới có một ông cụ 63 tuổi này là một, thử xét trong mấy thế-kỷ gần đây, biết bao nhiêu là những điển đại tư-tưởng, đại phát-minh của các nhà học-vấn bên Thái-tây đã làm hiển hoa được cả các dân-tộc, thay đổi được cả mặt địa cầu, mở được bao nhiêu cái kho tư-ẩn của trời đất, giúp được bao nhiêu sự sinh-hoạt sung-sướng của người đời, gì mà chẳng nhờ về cái công học chuyên-cần đó.

Trông người mà ngẫm đến ta, tưởng nên sửa đổi cái lối học « cướp gạo » của ta mà theo cái tôn-giáo thờ sự học cứu các nhà học giả bên Âu-Mỹ, thì cái học-phong ta mới mong có ngày chấn-chỉnh được mà học-giới mình mới mong có thu được ít nhiều hiệu-quả chăng?

T.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 25 và 26 Septembre 1924

Cuộc bay vòng thế-giới của Hoa-kỳ

Los Angelos. — Các phi-hành-gia Hoa-kỳ đã tới Los Angelos, thế là cuộc bay vòng thế-giới của Hoa-kỳ kết liễu vậy.

Một người điên toan hại quan Herriot

Bắt được một người dân bà điên nói rằng mình định bắn súng vào quan Herriot, nhưng sự không dám bắn.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 25 và 26 Septembre 1924

Mưa lụt ở nước Pháp

Ở miền đông-nam vẫn mưa to lắm, nhiều nơi bị ngập lụt Tôn-hại rất nhiều. Việc hải nhơ phải nghỉ, và cũng tổn hại nhiều. Đường hỏa-xa từ Orange đến Avignon đã đi lại được.

Hài-cốt ông Jaurès

Lễ rước hài-cốt ông Jaurès vào Chu-hiến-lăng định vào ngày 23 novembre.

Mưa lụt ở nước Ý

Trong miền Tessin mưa gió dữ-dội. Sông con nhiều cái tràn lên. Nhiều chỗ thiệt hại về thành Mantoue bị ngập. Nhiều nơi đất lở.

Đỡ cây nước ở nước Nga

Miền duyên-hải gần Pétrograd có đỡ cây nước, tổn hại rất nhiều. Thốt nhiên thành ấy bị ngập lụt.

Chánh phủ với các viên-chức

Quan nội-vụ bộ thượng-thư nước Pháp có giấy thông tư công-nhận cho các viên chức cải quyền được kết làm hội-đồng.

Hội-đồng các quan thượng-thư

Ngày 27 septembre các quan thượng thư Pháp sẽ họp hội-đồng.

Tại hội Vạn-quốc

Đại hội-đồng hội Vạn-quốc tiếp được lá đơn của chánh-phủ Saint Dominique xin vào hội Vạn-quốc. Đơn ấy giao cho tiểu ban thứ nhất xét.

Đại hội-đồng sẽ xét các việc khác trong chương-trình. Về việc các dân tị-nạn, đại hội-đồng xét xong tờ trình của M. Swanpé (nước Anh) về công việc của bác-sĩ Nansen, thì đại hội-đồng định công việc cứu trợ còn lâu nhiều, từ nay giao cho sở Lao-động quốc-tế trông nom nốt, như là việc kiểm việc cho những dân Nga-la-tư và Arménie tị nạn làm. Đại hội-đồng nhờ hội-đồng quản-trị điều tra về việc tịch biên tiền của các dân tị-nạn ký tại mấy nhà ngân-hàng kia. Đại hội-đồng lại xét bản tờ trình của M. Srouckeze (nước Hà) về các dân tị-nạn. Hội đồng nhờ sở Lao-động quốc-tế và bác-sĩ Nansen xét xem có thể tìm cách cho dân Arménie tị-nạn đến ở Caucase hoặc một nơi khác được không.

Đại hội-đồng cảm ơn nước Hy-lạp đã cho dân tị-nạn trở cư trong nước ấy, cùng nước Hoa-kỳ và các nước khác đã giúp đỡ dân ấy.

Sau đại hội-đồng xét việc tu chỉnh lại nền tài-chính nước Áo. Đại hội-đồng xét bản tờ trình của M. Georges Bonnet (Pháp) về việc ấy.

Đại hội-đồng ưng-chuẩn bản tờ-trình của M. Augimura (nước Nhật) về công-việc của hội-đồng tài-chính khuyến-dụ phát hành một trái khoản mười triệu livres sterling để giúp đỡ dân Hy-lạp tị-nạn.

Đại hội-đồng xét bản tờ-trình của M. Ve erka (Tchécoslovaquie) về công việc của hội-đồng kinh-tế. M. Van Eysenga (Hà-lan) xin hội-đồng kinh-tế tra-xét để tìm cách bỏ các hạn-chế hạn-chế việc xuất-cảng, việc nhập cảng bấy nay làm ngăn-trở cho việc giao-dịch quốc-tế.

Đại hội-đồng xét đến tình-trạng nước Georgie. Đại hội-đồng xét tờ-trình của M. Mortiner (Gia-nã-đại) và nghe lời mấy ông đại biểu khác bàn bạc, đoạn đại hội-đồng xin hội-đồng quản-trị lưu tâm về mọi việc xảy ra trong đất ấy, để lúc nào tiện dịp thì giúp cho đất ấy được hồi-phục lại như xưa.

Hội-đồng quản-trị xét bản tờ-trình của Branting (Thụy-điển) rồi hội-đồng chỉ nhiệm lời xử Úc-đại-lị á định cho vay 67.000 livres sterling để chi-dụng trong việc cai-trị đất Nouvelle Guinée.

Hội-đồng quản-trị lại xét việc ấn định đường cương-giới nước Albanie, đường cương-giới đất Irak. Lord Parmoor và Fethy đến nói về việc ấy. Hội-đồng đứng làm trọng-tài cho các nước là phải. Song theo như lời M. Branting xin, hội-đồng hãy hoãn việc ấy, chưa xét đến vội.

Nước Đức với hội Vạn-quốc

Ngày hôm nay (25) chánh-phủ Đức sẽ đệ trình các đại-biểu mười cường quốc có chân trong hội đồng quản-trị bản án-văn về việc nước Đức xin vào hội Vạn-quốc. Tuần lời của hội đồng kiểm sát yêu cầu, quan thượng-thư nội-vụ nước Đ ở hạ-lệnh hủy-hoại tất cả các sổ-sách, các địa-đồ về việc động-binh, và các giấy má về việc mộ binh.

CÁI NẠN SU-TỬ Ở THUỘC-ĐỊA TRANSVAAL

Ít lâu nay các nhà đồn-điền ở nam-bộ thuộc-địa Transvaal tổn-hại rất nhiều về cái nạn su-tử. Giống ấy vào tận trong trại mà bắt mất vô số là ngựa, bò.

Người ta ước trong miền ấy hiện nay có tới 3.000 con su-tử. Vì vậy chánh-phủ và nhân dân bản-xứ phải đặt các cuộc săn bắn để đội để trừ cho tiệt giống. Nào quân-lính, nào tư-gia, kéo nhau hàng mấy trăm người đi bắt rằng nay nói khác, số trục nã giống hung tợn ấy. Chánh-phủ lại có treo giải hễ ai giết được một con su-tử, thì được thưởng 5 livres sterling.

VIỆC LOẠN TÔN GIÁO Ở ẤN-ĐỘ

Về việc loạn tôn-giáo xảy ra ở Ấn-độ ngày 9 mới rồi, nay lại tiếp thêm những tin sau này:

Tin Sim la, 15 septembre. — Theo như lời bá các cấp bộ tổng tham-mưu, thì trong việc loạn tôn giáo ở Kohat, hồi chiều hôm 9 septembre, sau khi cháy dến thứ nhất, quân-lính mới can-thiệp vào. Đến lúc bấy giờ, người ở những châu lân cận bèn kéo vào thành Kohat, đốt cháy một chỗ khác, định để tới chỗ Cháy mãi đến hết ngày 10 mới dẹp đi được. Ngày 11 kỵ-binh và bộ binh phải tuần-phòng để khôi-phục lại trật tự.

Viên phóng sự ở Calcutta của báo *Daily Télégraph* có nói việc xảy ra ở Kohat là một cái thảm-kịch gớm-ghiếc trong sự cạnh-tranh của dân Ấn-độ-giáo, vào Hồi-hồi-giáo. Dân Ấn-độ-giáo ở đây ít hơn dân Hồi-hồi-giáo, may có quân lính can-thiệp vào không có thì dân Ấn-độ giáo bị hại không biết bao nhiêu người.

Dân Ấn-độ giáo và dân Hồi-hồi giáo, bai bên đương cầm tức nhau dữ dội, tất sao cũng có ngày xung đột nhau to.

Tin Londres 15 septembre. — M. Bray, thư-ký bộ ngoại-giao có trình rằng trong việc loạn tôn-giáo ở Kohat ngày 9 và 10 septembre, dân Hồi-hồi giáo chết mười người, bị thương mười người, dân Ấn-độ giáo chết hai mươi người, bị thương tám mươi. Cái nguyên-nhân cuộc loạn này là nơi một tờ thông đạt của dân Ấn-độ giáo xin đi các nơi hồi phản-đối Hồi hồi giáo, và bởi một người về Ấn độ giáo đánh chết một đứa đầy tớ về Hồi-hồ giáo, mà gây nên.

Tin Londres 17 septembre. — Ở Allanabad lại có tin đến nói rằng người Ấn-độ giáo và người Hồi-hồi giáo đánh lộn nhau ở Luknow, ba người Ấn-độ giáo, và ba người Hồi-hồi giáo chết. Số bị thương là năm mươi ba người, hầu hết là người Ấn-độ giáo. Nhiều người Ấn-độ giáo sợ lại bỏ nhà cửa kéo nhau đi nơi khác ở. Linh Anh và linh Ấn-độ đi tuần luôn. Hễ có trong thành-phố đã định lệ đêm đến mấy giờ là cấm thắp đèn và cấm đi lại.

Tin Trung-hoa

(Điện báo Reuter)

Chiết-giang bảo An-Huy thua

Thượng-hải, 16 — Soa-chuan-Fang hiện ở Pacheng, về đường cương-giới Phúc-kiến — Chiết-giang đã dự bị để đến ngày 19 đánh Chiết-giang.

Thượng hải, 17. — Người ta nói rằng ngày hôm qua hải-quân ở Nam-kin có dự vào việc phòng pháo ở Linho.

Cứ theo như lời của các quan tỉnh Chiết-giang thì trong trận quân An-Huy đánh quân Chiết-giang vào khoảng giữa hai nơi Szean và Kwangtich ngày hôm chủ nhật mới rồi, quân An-Huy bị thua chạy.

Tào tổng-thống kê tội Trương-tác-Lâm

Bắc-kinh, 18 — Tào tổng-thống có lời dụ tuyên-bố tội-trạng Trương-tác-Lâm.

Trong dụ có nói: Quân lính của chánh-phủ đi đến đâu không có xâm phạm đến tính mệnh và tài-sản người trung-hoa cùng người ngoại-quốc. Nếu quân Phụng-thiên dấy hàng, chánh-phủ cũng miễn phạt cho, vì bề ngoài họ là có tội, song bề trong thực họ vô can.

Quân của Trương-tác-Lâm tự nhiên khai chiến, đó là cái chứng rằng Trương muốn nhân lúc có việc chiến tranh mà quấy rối trong nước, không nhớ rằng trong năm 1922, Ngô-bội-Phu đã đánh cho hắn bị thua.

Xem như từ đạt của Trương, thì rõ Trương muốn quấy rối trong nước. Chánh-phủ không thể để như thế được. Chánh phủ phải đem hết sức của quốc-dân để trừ Trương-tác-Lâm.

Chánh-phủ cử Ngô-bội-Phu thống-đốc các đạo-binh để đánh quân phản nghịch.

Quân Phụng thiên ném trái-phá

Bắc-kinh, 18. — Một bản công-văn có nói: Quân Phụng-thiên thủ-hiểm ở Chao-yang-su, gần Chao-yang. Sáng hôm nay tàu bay của Phụng-tiên có ném trái phá xuống Sơn-hải-quan, song không dân bị tổn hại cả.

Trung-hoa mua súng lậu của ngoại quốc

Bại-nhi-ban, 16. — Người làm sở quan thuế khám tàu *Nordwark* ở Hamboung đến có nắt được một nghìn khẩu súng tay, mấy khẩu súng hoả, và nhiều đạn dược. Trên tàu không có giấy má gì nói về súng đạn ấy. Song đạn ấy chắc là đem bán cho Trung-hoa. Sở cảnh-sát giữ tàu ấy lại.

Tin sau cùng

Trong vô tuyến-điện Cavite ngày 26 septembre, có các tin sau này:

Bắc-kinh, 25. — Dân ngoại quốc ở Bắc-kinh rất lấy làm lo về cái thái-độ của Nhật-bản trong khi tháng hoặc quân Trương-tác-Lâm bị thua mà phải lui về Phụng-thiên. Nhật-bản có tuyên-bố rằng không can thiệp vào việc chiến-tranh ngày nay mặc lòng, song trong các báo do người Nhật phát hành ở Mãn-châu và ở Trung-oa có thấy một bài bay tỏ mọi lẽ rằng Nhật-bản không can thiệp vào việc chiến-tranh ngày nay, nhưng không phải nghĩa là không hoặc ba tỉnh Phụng-thiên, Cát-lâm, và Hắc-long-giang, là những nơi người Nhật có nhiều quyền lợi quan-trọng, cũng bị rối-loạn, mà người Nhật phải khoanh tay mà trông dân. Bài báo lấy binh như chánh-phủ Nhật bảo viết thì phải.

Bài ấy lại nói: Đến lúc ấy cái tổ-điện và cái quyền của Nhật, bắt buộc nước Nhật phải dùng hết cách mà chống cự lại những sự sẽ xảy ra, dù những sự xảy ra ấy do ở đâu, và dù vì ấy có sinh ra thế nào nữa cũng mặc lòng. Việc ấy các nước khác cũng không nên cho là can-thiệp vào nội cục của nước Trung-hoa được. Nước Nhật đã từng phải đánh nhau với nước Trung-oa và nước Nga để bảo-hộ cái tính mệnh và cái của quyền của mình.

Từ trước Watanabe, tổng-lý một chính đoàn có thế-lực ở ngoại-viện, thì ung rằng nước Nhật nên tự ý mà can-thiệp vào việc chiến-tranh, chứ không phải cần động ý với nước Hoa-kỳ và nước Anh về việc ấy. Chánh-đoàn ấy đã tuyên bố những lời ý như thế. Ở Bắc kinh người ta lo rằng nếu việc chiến tranh lan đến đường hỏa-xa Nam-Mãn, quan thủ-tướng Kato lại phải theo lòng dân mà can thiệp vào chăng.

Đông kinh 25. — Trong khi tàu bay của Trương-tác-Lâm ném trái-phá xuống đường hỏa-xa Thượng-hải, có phá mất một cái khách-sạn là nơi Ngô-bội-Phu, thống-đốc các đạo quân Bắc-kinh, đặt đại-bản doanh ở đấy. Nhiều người bị nạn. Có một điện-tín ở Phụng-thiên gửi đến, thì có 13 chiếc tàu bay ném trái-phá xuống một đoàn hỏa xa đỗ ở Sơn hải-quan. Hàng mấy trăm viên quan võ về bộ tham-mưu ngồi trên xe lấy bị thương hoặc bị ni.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Cuộc thi thơ

Của Nhà-trường-Tiểu-học số 1

MMCMXI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Sáng tạo Hà-thành đức chứa công.
Bốn xứ ba kỳ ngâm Bắc-sử,
Hai Kinh trăm họ vịnh Nam-công.
Tây sơn đất mở đường nghìn dặm,
Đông-hải trời yên sóng vẹn trùng
Tám cõi nhờ ơn khai hóa học,
Vui chơi đến tận chốn thành-công.

MMCMXII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Văn miếu Hà-thành đạo đức phong.
Các phương nguy nga nền thánh [tướng,
Thành rồng chính-đốn bộ vương công
Nùng sơn khói tỏa mây cho tán,
Nhị thủy mưa tuôn nước rẫy đông.
Văn-hiến nam-han lòi Không Mạnh,
Hãy còn trông thấy tỉnh Hà-đông.

MMCMXIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Chốn miếu đành khoa tế hội-đồng.
Bề thánh rừng nho còn sẵn tỏ,
Con vua chúa chửa vẫn phong công.
Non Nùng thành Bắc chim bay đậu.
Sông Nhị hồ Tây cá vẫy vùng.
Người học có tài thông các tiếng,
Rồi sau phẩm trước đức vua phong

MMCMXIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Vũ miếu Hà thành quốc-tế công.
Các học văn-minh nhiều trí xảo,
Đua tài kỹ-nghệ lắm mưu thông
Trời Nam thành Không hương còn [lưng,
Cõi Bắc nhà nho vẫn chửa cùng.
Sĩ tử vẫn mong nơi nghiệp học.
Làm nên cho thỏa đạo văn-phong.

Huấn-đạo hưu-trí, Ng-văn-Kỳ
80, Rue du Tiên-môn, Bắc-giang

MMCMXV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Miếu vũ xây nên để nhớ chung
Gây chữ cương-thường công trước
Đắp nền trung-hiếu kể sau trông. [đó.
Gương treo kim cổ vẫn Thu Tư,
Cảnh vẽ non sông bút Lạc Hồng.
Thơ vịnh tuy làm bia kỷ-niệm,
Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.

Trần-nhất-Nguyên
244, Rue du Protectorat, Nam-định

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 30 đọ
13 giờ 31 đọ

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Chủ nhật 28 Septembre 1924
16 D. sp. Paul.

Âm-lịch

30 tháng tám năm Giáp-tí
Ngày Canh-tuất.
Sách Kim Sao Tinh, Trực Trừ
Gặp Kim-lạc, Ngũ-thuyền.
NGHI: Tế-tự, Ký-phúc, Hôi-hữu.
KỴ: Tế-tự, Ký-phúc, Hôi-hữu.

Ngày kia

Dương-lịch

Thứ hai, 29 Septembre 1924
S. Michel

Âm-lịch

Mồng 1 tháng chín năm Giáp-tí
Ngày Tân-hợi.
Hành Kim, Sao Trương, Trực Mãn
KỴ: Tế-tương, Giá-thú.
NGHI: Tế-tự, Ký-phát, Thương-liễu, Hội-hữu, Tuất-bình, Di-tí, Bắt tác Chu-khẩu

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.	10 $ 85
— nhì	10 30
— ba.	9 90
Thóc.	6 50
Hèp ngô.	6 40

Giá bạc. — Kể từ ngày 27 Septembre 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 10 $. 10.

Tàu « Orénoque » ở chậm lại một ngày. — Tàu *Orénoque* mang thư sang Pháp trước có tin đến 29 septembre thì ở Hải-phòng sẽ chạy đi Tourane, Qui-nhơn, Ba-ngòi và Saigon thì nay hoãn đến hôm sau là 30 septembre hồi 8 giờ sáng.

Vậy thư từ ở Hà-nội sẽ mang xuống Hải-phòng chuyển xe-lửa tối 29 septembre, chạy lúc 20 giờ 7 phút.

Quan Toàn-quyền và quan Khâm-sứ đến Huế. — Có tin rằng quan Toàn-quyền và quan Khâm-sứ Pasquier ở Saigon ra, chiều hôm nay hồi 5 giờ sẽ tới Huế. Các đạo quân sẽ đứng giàn ở trước tòa Khâm để đón các ngài. Các quan chức ở các sở tại Kinh đô, chiều hôm nay cũng đến chào quan Toàn-quyền và quan Khâm-sứ Pasquier tại tòa Khâm. Quan quyền Khâm-sứ Le Fol lại trở về phủ toàn quyền lĩnh chức chánh-quản lý văn phòng và quan cai-trị Châtel lại trở về trọng-nhiệm chức Công-sứ Nghệ-an, như lời bản-báo đăng trong một số trước.

Phi tướng xứ Argentine xuất chết đuối. — Có điện-tín ở Hongkong ngày 23 báo rằng thiếu-tá Pédro Zanni là phi tướng xứ Argentine cùng với sáu chiếc phi tướng và lính-sự xứ Pérou xuất chết đuối vì tàu đương phải nhau ở gần bến.

Điện-báo *Havas* thì báo rằng vì sự chiếc *canot* đụng nhau mà phi-tướng ngã xuống nước. Khi vớt lên được thì đã nhược lắm.

Hội kỷ niệm ngày Đình chiến. — Đến chiều thứ hai 29 này, Hội-đồng khánh-tiết của thành-phố sẽ họp tại tòa Đốc-lý để bàn về việc soạn chương-trình nhất-định ngày hội Đình-chiến 11 novembre tới nơi này.

Tòa án Đại-hình. — Sáng hôm nay tòa án Đại-hình đã xét xong việc giết người Khách buôn bán tại phố Tourane ở Haiphong và cướp tiền bạc và đồ vật là việc phải xử lại từ hôm qua. Tòa kết án những tên can phạm như sau này :

1) Phạm-văn-Long tức Sáng trước phải tội xử tử nay cũng phải tội xử tử.

2) Trương-duy-Miện tức Kỳ trước phải tù năm khổ sai chung thân nay phải tội xử tử.

3) Ng-v-Phiên tức Quất trước phải tội xử tử nay cũng phải tội xử tử.

4) Trương-duy-Miện tức Ba tức Nhỏn trước phải 20 năm khổ sai và 10 năm biệt xứ nay chỉ phải 20 năm khổ sai thôi.

5) Trương-văn-Suy tức Hai trước phải 10 năm khổ sai và 10 năm biệt xứ nay chỉ phải 10 năm tội đồ thôi.

Tòa kết án xử tử tên Trương duy-Miện tức Kỳ là vì tội-ác ng vụ án này k ông cho tên ấy được giảm đẳng. Thế là những số phải xử tử lại thêm một tên nữa.

Giá tiền học tại các trường Thành-chung. — Đông-pháp quan-báo ngày 24 septembre có đăng nghị-định quan Thống-sứ Bắc-kỳ đổi lại giá tiền học-phí và tiền ăn của các học-sinh tại các trường Thành-chung và trường Sơ-học phụ thuộc vào các trường Thành-chung ấy như sau này :

Các trường Sơ-học:	
Ăn và ở tại trường.	8$00
Ăn một bữa . . .	4,00
Ở ngoài đến học .	2,00
Các trường Thành chung :	
Ăn và ở tại trường.	11$00
Ăn một bữa . .	6,00
Ở ngoài đến học .	3,00
Các trường Trung-học bản xứ :	
Ăn và ở tại trường.	13$00
Ăn một bữa . .	7,50
Ở ngoài đến học .	4,00

Nhưng đối với các trường sư-phạm và các trường sơ học phụ thuộc với các trường ấy thì các thể lệ này không thi hành.

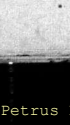
Bởi vậy mà ở trường Bảo-hộ từ vụ khai trường mới rồi đã bắt đầu thi hành lệ mới.

Tiền quyên giúp dân bị lụt. — Bản-quán có tiếp được của M. Đỗ-khắc-Chúc là chef de gare ở Minh-khôi một bức thư nói rằng có quyên được trong hạt ba con anh em số tiền 43 đồng để giúp dân bị lụt Bắc-kỳ, vậy đã đem nộp quan Công-sứ Thanh-hóa để chuyển ra phủ Thống-sứ rồi. Còn phương-danh quí tính đợi khi nào Hội-đồng bảo-trợ việc quyên này gửi lại thì bản-quán sẽ đăng báo.

Ô tô tải thư đi Sơn tây. — Kể từ ngày 1er octobre này trở đi thì các thư từ gửi đi Sơn-tây ngày nào cũng có ô-tô chở.

Một đám chắn xoàng. — Hồi 3 giờ chiều hôm qua, sở Mật thám có bắt được một đám chắn ở nhà Luong-văn-Lương số 23 đốc hàng Gà. Cỗ bài và số tiền 3 đồng đều phải tịch ký và mười một con bạc với nhà gá đều phải giải vào sở Mật-thám để xét hỏi.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU-GAN-CÁ-VIÊN
(Dispensateur huile de foie de morue)

Một ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm. Giá mỗi lọ : 0$60.

Toàn cảnh-sát đi tuần bằng xe-đạp. — Thân-phố ta khi mới thấy những lính cảnh-sát đi tuần trong các phố bằng xe-đạp thì đã mừng, — chẳng phải là mừng cho các chú có xe đạp đi, với thêm một đôi giầy tây đâu — mà mừng là từ nay sự đi lại trong các phố sẽ có trật-tự hơn trước và trên cấp đỗ được ít nhiều. Thế mà ai ngờ mừng lắm là mừng không đâu vì từ khi có xe-đạp với giầy tây đến giờ thì xem ra các chú chỉ thêm hống-hách rằng mà thôi, điều đó nhân-dân ai cũng phải ta thán. Là nhà nào lỡ có rác một tí ngoài cửa thì cũng bị các chú trợn trừng trợn trạc mà to tiếng với người ta, rồi làm giấy biên-bản phạt ngay, có khi lại dám dùng lời thô-bỉ với người ta nữa. Các hàng quà bánh đi bán rong ghé vào hè bán mà ngồi tàu một tí là bị điệu về sở cảm phạt ngay mỗi ngày có đến vài ba chục người là ít. Vẫn biết rằng việc biên-bản là phận sự của lính cảnh-sát, song việc làm phải cho công bằng, cho hợp lẽ thì quan trên mới khen và hàng phố mới chịu là phải, chứ đừng tưởng là làm quá đáng mà được ông đâu. Sau nữa là quan trên cho các người đi xe-đạp là để lấy mau chóng, để được việc cho thành phố, cho đi giầy là để đỡ đau chân trong khi đạp xe và để làm dáng cho thành-phố đôi chút, chứ không phải để tăng cái giá-trị lẻo đâu. Con người ta ở về trật hạng nào thì đã cái y-phục bề ngoài lịch-sự đến đâu thì cũng không ra khỏi được thứ hạng ấy.

NÊN HỎI NGAY Ở ĐÂY !

Từ khi bác-hiệu dọn đến nhà số 55 bis, phố Henri d'Orléans (ngay ngã Trạm thông rà) ; vì số nhà thợ rằng rất, công việc mới mang cho nên cần dùng thêm mười mười hai người thợ, như thợ điện tam khí, thợ nặn, thợ đúc. Vậy ai sành nghề thì xin hỏi ngay ở số nhà 55 bis, phố Henri d'Orléans.

HOÀNG-XUÂN-LAN
Chủ hiệu đúc-đồng (Fondeur de Tonkinois), Hanoi

XIN CÁC QUÍ KHÁCH NẾM THỬ MÀ XEM !

Các thứ thuốc lá hiệu Con Gà, chưa quấn và cuốn tôi, hàng mới chế (Fabrication nouvelle) của Đông dương Yên-Thảo Công-Ty toàn bằng thuốc ngoại-quốc hảo hạng, theo cách vệ-sinh. Vừa nhẹ, vừa thơm, không rão cổ, không nhức đầu. Thử một biết thực. 4697

Một dịp quảng-cáo cho các nhà Mỹ nghệ. — Đến 23 Novembre này hội Khai-trí bắt đầu mở cuộc đấu-xảo mỹ-nghệ lần thứ hai : Cuộc đấu xảo này tưởng rất ích lợi cho các nhà mỹ-nghệ có đồ đạc tinh-xảo, không những được vinh-dự về lối khen-giải thưởng mà thôi, lại được dịp quảng cáo tốt, vì từ lúc mở cuộc đến khi tàn, mỗi ngày bao nhiêu người bốn phương đổ đạc của mình chế-tạo, mà đã biết đến đồ đạc của mình chế-tạo tất nhớ đến hiệu mình, nhớ thế mà bản được chạy thu được nhiều lời, há không phải là cách quảng-cáo có công-hiệu lắm ru ?

Vậy các nhà mỹ-nghệ nên sửa-soạn từ giờ cho các đồ-đạc của mình được tinh xảo mà dự-thi.

Ai muốn dự cuộc đấu-xảo thì nên viết thư ngay cho ông Đồng thư-ký hội Khai-trí, phố hàng Trống Hanoi.

Thăng thưởng trong ngạch Tư pháp. — Lên thư-ký thượng hạng hạng tư : M. Trương-minh-Hương, thư-ký hạng nhất.

Lên thư-ký hạng nhì : MM. Hà-văn-Đoan. Tô đình-Huy, Nguyễn-Du, Trần-trọng-Đỗ, Lê đình-Thanh, Trần-v-Phú.

Lên thư-ký hạng ba : MM. Lê-văn-Lợi tức Giác, Ng-huy-Quyền. Đỗ-như-Trí, Đinh-văn-Bột, Bùi-quang-Đỉnh, Ng-năng-Hân, Ng-cao-Hách.

Lên thư-ký hạng tư : MM. Ng-phú-Hưu, Trần-văn-Tiến, Đặng-v-Chân, Ng-ngọc-Diệp, Lê-văn-Như, Ngô-v-Sanh.

Lên thư-ký hạng sáu : MM. Ng-tiến-Đạo, Ng-văn-Thành.

Lên ký-lục hạng nhất : M. Ng-như-Ngọc.

Lên thư-ký tốc hạng nhì : MM. Bùi-hải-Lương.

M. Trung-văn-Phúc tức A Pouu thông ngôn tiếng khách, trước niên bổng là 560 đồng nay được tăng lên 720 $.

MM. Phạm-v-Tâm, thư-ký phụ-b ên đánh máy chữ trước nguyệt-bổng là 43 đồng nay lên 45 đồng ; Ng-đình-Giáp, trước nguyệt-bổng là 40 đồng nay lên 43 đồng ; Nguyễn-khắc-Cần, trước nguyệt-bổng là 35 đồng nay lên 38 đồng.

Lên chánh phó quản hạng nhất : M. Nguyễn-v-Giao.

Lên chánh phó quản hạng nhì : M. Ngô v-Tâu.

Lên đ ệ hạng nhất : M. Ng-như-Hội.

Lên đệ hạng nhì : M. Ng-văn-Tân.

Lên đệ hạng ba : M. Huỳnh-văn-Thanh.

Lên đệ hạng tư : MM. Ng-hữu-Vị, Ng-văn-Di, Nguyễn-v-Ban, Nguyễn-văn-Thuận, Cao-t ái-Dương.

Phòng quản-lý Đông-dương đại thương-cục (Grands Magasins Réunis) có nhờ bản-quán báo tin để quý-khách biết rằng, vì việc hộp số, nên ngày chủ-nhật 28 Septembre quý-hiệu đóng cửa cả ngày. Ngày thứ hai 29 và các ngày chủ nhật sau lại mở cửa như thường.

Hội chợ Hanoi

Lần thứ nhất

Sẽ bắt đầu mở từ 30 Novembre đến 14 Decembre 1924

Đá bóng thi. — Đến mai là chủ-nhật 28 septembre 1924 ở khu đất một cô « Stade militaire » có đá bóng thi Hội « Foot Ball Club Hanoïen » và hội Union Sportive Hanoïenne » bắt đầu chơi về 3 heures 30. Vậy nếu các ông, ông nào có thì giờ rảnh cũng nên đi xem vì để lâu chưa có hội nào đá cả.

Mông bổ. — MM Vũ-quan-Cẩn, Đinh-đức-Nhương, Phạm trần-Lập, Đặng-mậu-Huân, có bằng Sơ-học Pháp-Việt đều mông bổ trợ giáo tập sự.

M. Ng-văn-Thoại, có bằng Sơ-học Pháp-Việt, được bổ trợ giáo phụ tá, lương mỗi tháng 15 đồng.

Bắt chức. — M. Ng-qui-Tu, trợ-giáo ở Ngô-xá, huyện Hiệp-hòa (Bắc-giang), vì ốm đề nặng, nên bị bắt chức.

M. Lê-Thoại, trợ-giáo tập sự ở Sơn-dương (Tuyên-quang) vì khiếm khoáng chức vụ, nên bị bãi chức.

Bãi nghị-định. — Đạo nghị-định ngày 11 Septembre 1924 cho M. Ng-văn-Tức, trợ giáo hạng tám, được phục chức thi nay bãi đi.

Ngạch thừa phái. — M. Bùi-nguyên-Hoàng, thừa phái hạng nhất ở Hà-giang, hết hạn nghỉ, nay bổ đi Lang-sơn.

Hội Khai-trí tiến-đức. — Hội-đồng đồng-lý nhà công quán kính-đạt để các quan viên hội biết rằng ông Nguyễn-Thành sung chức phó Hội-đồng không nhận kiêm giữ việc thủ-quĩ nữa, thì Hội-đồng đã cử ông Vũ-Tòng làm phán sự sở xe-bổn Văn-nam sung chức thủ-quĩ. Vậy về việc tiền nong nhà công-quán thì xin các ngài gửi lại cho ông *Vũ-Tòng ở phố hàng Than số nhà 66 Hanoi.*

Nhân dịp Hội-đồng chúng tôi xin nhắc các ngài về tiền kính-phí nhà công-quán năm 1924, nay đã đến septembre rồi, xin các ngài nhớ đóng cho, còn ngài nào năm ngoái (1923) quên chưa đóng, cũng xin đóng luôn cho n ăn thể, để nhà công-quán mới có đủ tiền mà chi các khoản kinh-phí.

Hội-đồng nhà công-quán hội Khai-trí kính cáo.

CẦN THẦY GIÁO

Nhà Học chính Bắc kỳ hiện cần đến nhiều giáo-sư có bằng Thành-chung-học tối-nghiệp (Diplôme de fin d'études complémentaires) hay bằng Tiểu-học sư-phạm (Brevet élémentaire). Vậy ai có những bằng ấy, muốn sung vào chức giáo-viên, thì nên kíp đệ đơn vào xin tại nha Học-chính (phủ Thống sứ) sẽ được mông bổ ngay.

Đơn xin làm bằng giấy tín-chỉ và phải đính theo những giấy sau này :

1° Bản sao những bằng của mình.

2° Giấy khai sinh.

3° Giấy căn cước và giấy hạnh kiểm

4° Quyển sổ nhà trường (livret scolaire) hay giấy chứng có ở trước học trường nào.

5° Giấy thầy thuốc nhà-nước khám bệnh, có ảnh dán vào đấy. (Ai ở Hanoi thì đến nhà Học-chính mà xin giấy được đi khám thầy-thuốc không mất tiền)

Lương lúc mới vào hạng giáo học tập sự (instituteur stagiaire) là 450 p. một năm, là không kể những tiền phụ-cấp ngoại. Ai chưa đủ 18 tuổi thì được bổ vào chân giáo-học phụ biện (instituteur temporaire) mỗi tháng là 35 đồng. Đúng hạn tuổi được lên hạng thì sai ngay.

Xe ô-tô đi trái luật nhiều lắm. — Trong ngày hôm qua mà sở cảnh-sát làm biên bản phạt đến bảy, tám cái xe ô-tô đi trái luật là : xe số T. 2035 và xe số I. 2103 đi mau quá ; xe số T. 1223, 1.02 , 1743, 163, 1912 lão rẽ sang phố khác lại đi về tay trái.

Xe thồ tả. — Sở Cảnh sát hất riết là thế mà những xe sắt đôi tuy không bao giờ ết. Một ngày hôm qua mà bắt được 42 chiếc xe sắt đôi tuy đem về sở Cầm, hễ không sửa sang lại thì k ông cho chạy.

Việc cấm chạy xe sắt và dùng t ản rao-sư thay vào không biết đối nào mới thi-hành ? Có lẽ cũng là một sự ảo-tưởng đó thôi, chứ bắt cái xe thồ tả này thì l lại có cái xe thồ tả khác phát hiện ra.

Một cái trộm. — Tên Bùi-văn-Gay tức Hữu 24 tuổi nhà ở 106 phố hàng Trống ăn cắp một cái trap con đựng 300 đồng cùng các giấy má của một người Tây thì đã phải bắt giam.

Mấy cái đơn kiện tại sở Cầm. Hà-an-Thái là học-sinh Trung-học 17 tuổi, trợ tại nhà Bờ số 59 trình rằng bị kẻ trộm trèo tường ăn cắp mất 24 p.35 và các đồ tư trang giá đáng 93 p 2).

Phạm-xuân-Mai nấu bếp ở số 30 đường Puginier trình rằng mất trộm 3 đồng và các quần áo đáng 40 p. 00.

Ng-thị-Ba cho thuê xe đạp ở hàng Đậu số 47 trình rằng Lapire Roger lấy mất một cái xe đáng 38 đồng trốn đi mất.

MUỐN BẠN NHÀ VÀ ĐẤT

Nhà số 136 et 138 đường Sinh-tử và 4 lots đất đường Gia-long (góc hàng Kén).

Hỏi tại 81, rue Paul-Bert. 4004

PHÒNG - THĂM - BỆNH

của quan

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương-thư đệ nhất Bắc-Đẩu bội-tinh, Nguyên chuyên về người-khoa tại Bệnh-viện Tenon, Pan, Rabat, Casablanca Paris-Saint-Louis.

Ngoại khoa, nội-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM CHỨNG : Giá 1 $ 00
Phòng thăm bệnh tại đường Gia-Long, số 4, giữa các số 136

Mỗi ngày một hơn

Câu đó bình như cái phương-châm của sở quản-lý Đông-dương đại thương-cục (Grands Magasins Réunis) Hà-nội đối với quý-khách vậy. Thực thế quý-hiệu có nhờ bản-quán báo tin để quý-khách biết rằng, ngày 1er Octobre này quý-hiệu sẽ mở :

1° Một phòng đóng giầy tổ-chức lại khác trước, gian cho một người cai giầy có tiếng chế-trương, và có một hoa thợ chuyên-môn giúp việc. Giầy đóng thực nhẹ, theo kiểu tối tân, gia thực đẹp t ực lắm. Từ ngày hôm nay, ai đặt giầy cũng được. Giá rẻ, giầy đóng đúng mẫu, thập phần hoàn-toàn.

2° Một phòng chụp ảnh. Giao cho một nhà chuyên-môn có tài chủ-trương. Các nhà chơi ảnh có thể mua các hòm ảnh và các đồ dùng : Kính ảnh, giấy ảnh và các thứ thuốc. Những nhà mới tập ảnh đến đấy có một người nhà nghề sành sỏi, và từng trải mách bảo cho mọi việc.

3° Và (việc này thật một tin lạ cho các quý-bà), một phòng gọt sửa móng tay, hiện đương sửa soạn ở từng dưới. Các quý-bà (cả các quý-ông) đến đó, sẽ có một cô thợ rất nhã, mà lại giỏi nghề tiếp đãi.

Vậy ngày 1er Octobre xin quý-khách đến Đông-dương đại thương-cục (G. M. R.).

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Một cái ăn mạng ở tàu Samwo. — Ngày 23 vừa rồi, ở trong tàu *Samwo* có xảy ra một cái ăn-mạng. Số là thằng hầu-sáng của người tài-xế Khách trong tàu tên là Phạm-quang-Trọ 18 tuổi, lúc ở phòng chủ nó ra có đánh rơi một bảo xu ở trên *boong* tàu, mấy người hành khách đau-bụng mà quẻ ngồi đó không biết có nhặt hay không thì c ưa rõ, chỉ biết rằng tên hầu sáng nhặt thấy thiếu thì tất và đã một người đau-bụng ấy, chẳng may phải chỗ phạm, người này tắt nghỉ ngay.

Thằng hầu sáng thấy vậy nhảy ngay xuống sông chực lẻn bỏ, nhưng người *patron* tàu nghe tiếng hành-khác kêu rầm lên thì cho bắt lại mà bắt được đứa sát nhân ở giữa nải Voi. Khi tàu đến Kiến-an thì nộp nó cho sở Cầm. Còn xác người bị nạn thì đem vào nhà thương để mổ xét. Người đau-bụng này cũng to lớn lắm, thế mà bị đá mấy cái mà chết. Không rõ quê-quán ở đâu.

HÀ-ĐÔNG (Đông-sông)

Con người tàn nhẫn. — Chiều hôm 15 septembre 1924, có 3 đứa mục đồng chăn trâu đàn bò cả lớn nhỏ chừng hơn trăm con ở trên đồi gần km. 39 đường Hanoi đi Hòa-bình, chợ Ân ngược, con ăn xuôi, có một con thấy những mảng rong cỏ ở dưới chân đồi thì chạy xuống chực ăn. Ngờ đâu có một người làm ruộng ở gần đấy không biết có p ải vì sợ nó ăn lúa của ruộng mình không mà đang tay lấy con dao đâm nó một nhát vào bụng thủng cả dạ dày, lòi cả đồ ăn ra. Gớm cho con người sao tàn nhẫn thế. Việc này nhà chỉ có bỏ đi có trình quan.

Q. lai cảo

VIỆT-TRÌ

Ăn mày có giá. — Đã nay thấy làm các vãi giả chống gậy gánh quang thúng, trên miệng thúng đậy cái mẹt, một bên để ít gạo, vài bao xu, bên kia để vàng hương có thắp ki-ôi nghi đi đến các nhà quyện để làm đinh làm chùa (?)

Phần nhiều nhà cũng cho m t bát gạo hay là hai ba xu là ít, các vãi nhận rồi đọc kinh chúc ho mấy câu bình yên mạnh khỏe xong rồi bỏ gạo tiền vào mẹt lại đi.

NAM-ĐỊNH

Bán đấu giá công-thổ. Quan Đốc-lý Nam-định hà cáo rằng đến ngày 10 octobre 1924 hồi 8 giờ sáng tại tòa Đốc-lý sẽ bán đấu giá 33 khu đất công ở Nam-định về chỗ con sông Courbe ngày trước.

Hễ tất hết ba ngọn nến con mà sĩ trả giá cao hơn nhất thì bán cho người ấy. Sổ đ ền-lệ bán và bản đồ các công-thổ ấy để tại phòng giấy viên c án phòng thư-ký tòa Đốc-lý Nam-định, ai muốn đến coi ng được

KIẾN-AN (Án-dương)

Vì đâu mà làm trộm ? — Ít lâu nay tại làng Tri-yên thường xảy ra nhiều trộm quá, chẳng ngày nào là không có năm bảy người kêu mất thứ nọ vật kia, chúng cứ xem nhà nào đàn ông vắng nhà là chúng lẻn vào, đàn bà ngủ t i chúng lấy trộm đồ vật, mà thức thì chúng bỏ cổ lẫn lộn làng, làm người ở làm ăn ra về thảm nhà là chúng cứ rình mò làm cho người ta không dám ngủ mà có ngủ cũng không dám cởi khăn áo, thậm chí đến đôi giầy cũng phải xỏ luôn vào chân mà đi nằm, mà nằm cũng không được yên giấc, vì chúng cứ rình mò làm cho chó cắn ồn lên, thế mà bỏ cơ là sẵn vào cướp khăn áo mà chạy. Như hôm 27 tháng sáu mới rồi người làng Đông dụ đem hàng t ợa đến chợ Tri-yên bán, đang buổi chợ đông mà chúng dám vào cướp lấy các lụa mà chạy biến mất. Việc này đã trình hội-đồng t ương-hội nhờ xét cho.

Xét ra chỉ vì có mấy đứa vô nghề nghiệp ở trong làng, càng liều quá mà sinh ra làm bậy đó. Chẳng hay hội-đồng làng có tìm cách trừng-trị thế nào không. Nếu cứ để cho chúng tự do thì dã sự sẽ còn bị nhiều thiệt hại nữa.

Một người làng lai cảo

VIỆC KINH-ĐÔ

Một cái lễ phẩm có đặc sắc. — Lễ Tứ-tuần này quan Tổng-đốc Nam-Ngãi là cụ Ng-khoan-Tân có dâng Hoàng-thượng tám nghìn quyển Tang-kinh, ấy là toàn một bộ kinh Tam-tạng. Nghe đâu kinh ấy gồi mua ở bên Tàu, trên mỗi quyển kinh có in thêm bốn chữ « Khải-định thân-giám ».

Phò tạng-kinh ấy nước ta xưa đã có mua ở Tàu về nhưng đến nay trót nghìn năm đã thì tưởng đã tiêu diệt mất (ng e rằng trước đã tại có ưa Thiên mụ mà nay chẳng thấy đâu tích gì nữa.)

Vậy cái lễ phẩm này cũng khá gọi là một cái lễ phẩm có đặc sắc vậy.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào

• TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự nhiên in ra đây, chẻ không như cỡ mấy thứ thuốc, vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem kỹ và nhận cho kỹ kẻo nhầm to lắm!

Rượu bổ-đào là kẻ-cức theo thầy thuốc và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai chế dùng mà chế được! Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm la thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

• THUỐC MYSOL •

là thuốc chuyên-trị bệnh lậu mới mãe hay đã kinh-niên

Các thứ thuốc Santal không phải thứ nào dùng cũng được giống nhau đâu, vì tùy cái cách cất khéo hay vụng, mới có thứ trong tầm hay trong vừa. Vậy người đau cần phải kêu lấy thứ thuốc nhiều chất tốt, không có những chất vô ích vì những chất hại.

Chỉ có thuốc MYSOL là có 100/100 thuốc santal nguyên chất mà thôi. Vậy trong các thứ thuốc santal chỉ có thuốc MYSOL bao giờ cũng được công-hiệu chắc chắn mà thôi.

Bệnh lậu mới mắc phải, thì thuốc Mysol trị bệnh chóng lắm.

Bệnh lậu kinh-niên, các thuốc trong khác chữa không khỏi, thì dùng thuốc Mysol cũng bớt trông thấy. Thuốc Mysol lại được một điều không làm đau thận, đau dạ dày. Chỉ có thuốc Mysol là có tính ấy.

Ban bệnh kinh-niên, thì phải dùng một thứ thuốc thật tốt, thì bệnh đỡ tận gốc rễ.

Thuốc thụt PARAT

Dùng rất tốt. Bản-hiệu không có thể dẫn hàng nghìn bức thư cảm ơn, và khen ngợi của bản-hiệu đã tiếp được, song trong quyển sách con gái vào với lọ thuốc bản-hiệu có trích mấy bức thư. Xem bức thư ấy, thì rõ cái giá trị của hai thứ thuốc ấy, mà hai thuốc ấy lại rẻ, vì

Thuốc MYSOL giá có 1 p. 20 và thuốc thụt PARAT giá có 1 p. 10

Nên mua ngay ở hiệu bào chế **GRASSAGNE 68, rue Paul-Bert Hanoi**

Có nhận một ngày thì hỏa tốc cho xuống tàu.

Hàng mùng? Chúng nhân, miễn-hiệu Khổ-định tinh lọc, các bệnh các phương thuốc chữa phải chăng!

Chữa trong đại dương, phòng dầu HONTAI qui-công, có chế nên một thứ rượu tốt để tăng sức dùng quen rồi hay, đã ý nên quen thường, trong lúc phải thì giờ nào cũng dùng được, phòng chế sang đã có thành-nghề.

Khéo tính.

BÀ NGON LẠI BÁN

Rượu CENO KOLA COLA là một thứ rượu rất bổ, pha lẫn với thứ rượu nho Grenache.

Rượu này của ông **L. BLANC** là người nổi-nghiệp J. BLANC, quan bảo-chế nhất hạng chế ra.

Bổ ngon lại bổ giá tiền cũng lại rẻ, chỉ có 2$40 một chai lít.

Mỗi ngày ta chỉ dùng uống trước khi ăn cơm một cốc con thì thực là tốt.

Bán tại hiệu Bảo-chế J. BLANC

81, phố Tràng-tiền Hanoi.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người có tuổi, đường khí huyết không lưu-thông được mạnh, nay sinh ra chứng nhức đầu, chóng mặt, đau lưng. Muốn khỏi những chứng gây thì không gì bằng dùng thuốc:

Gouttes de Virginie

chỉ vài lọt khỏi đi khỏi bệnh.

Giá bán: 1$20 một lọ

Trường Bá-công đúc đỉnh. — Cái đỉnh của quan-viên Trung-kỳ sứ-lòa hữu-sái hôi đáng lễ Tứ-tuần hiện nay đã đúc xong tại trường Bá-công. — Khi đúc cái đỉnh ấy thì có các quan lại Tây Nam đến xem trót vài trăm người. Khi đổ đồng vào khuôn thì thật là công-trình gian sáp, thế mà đã đổ xong hoàn-thành tử-tế thì ai nấy thấy vui mừng vì trông thấy sự khó khăn như thế mà đã được hoàn-hảo thì chắc là vật ấy ngày sau sẽ xuất chúng, vì nhờ có tay thầy thợ khéo khôn bóp nắn chạm trổ mà nên được một cái phẩm vật mới cái quan-miện hay vậy.

Vì tính mà thác oan. — Vừa rồi ở làng Minh-hương huyện Hương-trà có xảy ra một chuyện thác oan vì tính rồi hối đó mà sinh ra sự lôi thôi kiện cáo, khiến người nghe đến ai lại chẳng chau mày nghiến răng!

Số là làng ấy có có con gái của nhà bào phú kia cùng với một cậu học-sanh kia. (Nghe đâu cậu học tại trường Cao-đẳng Hanoi) hai người cùng nhau có đồng tâm ước. Trai tài gái sắc xuân xanh vừa thời, xem công-tử với ái-kiều cũng loan phụng xứng đôi duyên ưa phận đẹp, tuy thế mà cái ước đồng tâm ấy chưa thể lộ ra bề ngoài, cho nên kẻ trưởng thượng cả hai bên chưa tăng thấu hiểu. Một hôm có ả vô ý đánh rơi ra một cái thư thì đã bị ba mẹ ghẻ có bắt được, xem thư thì thấy người tình nhơn có mượn có một số tiền 25 đồng. — Di ghẻ mấy đời nàng nỡ nào nên liền đưa thư ấy cho tiền phụ nàng xem, lại bịa thêm lắm lời cay nghiệt. Thân phụ nàng cũng rằn đe nọ lêm trách nàng rồi lại trách lấy đến kẻ bắt chữ mà không giữ để cho tiếng tăm thơm cho làm nhuốc cái gia phong. Nhưng lời lẽ thấu đến tai kẻ nguyên trường chàng thì đã kiện nên đã hằng nỗi sóng làm nên nỗi sự tranh đấu man-mà tới nơi nhà nàng, vì thế mà nàng bị trọng trách rồi lại bị trọng phạt, nghe đâu ông thân nàng bóc lột hết trang-sức của nàng, chỉ cho mặc cái áo rách, cái quần xái, mà đày nàng ở chung với lũ tôi tớ. Vừa được một hôm thì nàng bỗ nhà đi mất chẳng biết đi đâu, tìm khắp cũng chẳng thấy, cách hôm sau bỗng nhiên giữa giòng nước chảy đã thấy thân nàng nổi lên! Ấy là xong đời một người vì tính mà thác oan!

Khi nàng đã chết thân-phụ nàng cầm giận phát đơn kiện chàng thì nghe đâu nay quan trên đã xét ra bạc ấy chẳng phải là chàng mượn và thư ấy cũng chẳng phải chàng viết. Đó là thư của một người bà con của nàng, trước nguyên có thông mối man cho hai người ấy rồi sau mới giả chữ mà mượn tiền, mà mượn của nàng đã đến non trăm bạc rồi, nên nay mới phát lộ bởi nàng vô ý đánh rơi thư ấy.

Oan khổ thay cho kẻ thác oan mà cũng đáng trách thay cả hai nhà không biết lẽ thiện xử, để đến nỗi đất bằng dậy sóng, nước lục chìm chân, ấy là cũng do hồi cái dây oan, trong chữ tình nó ràng buộc mà nên nỗi thế. Sự này cũng đủ làm cái gương cảnh tỉnh cho bọn nam nữ thiếu niên ngày nay. Nghe đâu hai nhà hiện đương kiện cáo nhau chẳng biết bên nào là phải.

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HÓA

Một điều hân-hạnh của dân Hoằng-hóa. — Bản-quán tiếp được bà sau này:

Huyện Hoằng-hóa là một huyện to, lại kiêm lý huyện Mỹ-hóa, vậy nên chính-phủ cải lập làm phủ.

Nguyên quan huyện Lê-trí-Hiền từ khi nhậm lý đến giờ, vẫn theo chính sách nhà nước, nhiệt thành về sự dân chính, nào là bảo dân lập xã sướng, mở trường học, đắp đê, khẩn ruộng, đắp đường đi chợ cùng là mọi việc, xem như con đê thuộc xã Hoàng-trì thì vẫn thường hay đi thăm luôn, thế nên đê thuộc xã Hoằng-hột thì nay đã thành tiện thiệt là tiện lợi cho dân lắm. Vì vậy nên chính-phủ lại chuẩn cho quan huyện Lê-trí-Hiền nhưng thăng thụ tri-phủ phủ Hoằng-hóa, đó vẫn là một điều hân-hạnh riêng của ngài, nhưng cũng là một điều hân hạnh chung cho hạt Hoằng-hóa, vì rằng ngài được ở đây lâu dài thì công-việc các làng lại được vững bền, mà có ích chỉnh-đốn thế ra vậy.

Lương-xứng-Thảo lại cảo

Sổ quyên giúp dân bị lụt

Sổ quyên số 794

Ông Nguyễn thế-Long hội-trưởng chi-hội T. B. K. N. C. T. T. T. Việt-trì đã thay mặt Hội đồng cứu-tế giúp mấy bị lụt, kết quả như sau này:

Chi hội Trung Bắc kỳ nông-công thương tương-tế Việt-trì 10 p.; Ng.-tử-Long 5 p.; Học Hoàng 5 p.; Thọ-Mỹ 4 p.; Ouvriers papetiers Việt-trì 3 p.50, Ng.-văn-Quỹ 2 p.; Ng.-văn-Chí 1 p.; Trần-nữu-Cơ 2 p.; Trần-ngọc-Hồ 2 p.; Mỹ-lợi 2 p.; Lê ng.-Tu 2 p.; Đỗ-đình-Danh tức Lâm 1 p.; Trần-đức-Mưu 2 p.; Phúc-tế xuất-bản 2 p.; Lê-thi-Gỏ 2 p.; Lê-thành-Cai 2 p.; Trần-đức-Thành 2 p.; Ouvriers Verriers Bâtumenis 2 p.; Trần-bá-Quỹ 1 p.; Trần-bá-Khang 1 p.; Ng.-văn-Huệ 1 p.; Ng.-v.-Tôn 1 p.; Ng.-v.-Khai 1 p.; Ng.-ch.-Thanh 1 p.; Đỗ-đình-Chung 1 p.; Cát-thành 1 p.; Trần-ngọc-Trấp 1 p.; Hoàng-ngọc-Trác 1p.; Tạ-v.-Sinh 1 p.; Vô danh 1 p.; Ng.-văn-Nam 1 p.; Phạm-v.-Cửu 1p.; Hoàng-v.-Thường 1p.; Đức Tường 1 p.; Dương-v.-Chức 1 p.; Phạm-văn-Cường 1 p.; Trần-Tiến 1p.; Lê-v.-Lương 1 p.; Ng.-hữu-Khang 1 p.; Trịnh-văn-Phong 1 p.; Trịnh-v.-Hoàng 1 p.; Ng.-v.-Ngoạn 1 p.; Ng.-v.-Quế 1 p.; Ng.-văn-Chức 1 p.; Vũ quế Tu 1 p.; Ng-hữu-Ngọc 1 p.; Đỗ tiến-Hiệp 1 p.; Học Hải 1 p.; Mạnh-Hải 1 p.; Chuyên-Thịnh 1 p.; Ng.-đình-Chung 0 p. 50; Phạm-v.-Tấp 0 p 50; Ng.-v.-Phát 0 p 50; Phạm văn-Định 0 p.5; Ngô đình-Toản 0 p.50; Trần-v.-Thọ 0p.50; An-lợi 0p 50; Đức-thái Thành 0 p 50; Quang-tương 0 p.50; Nguyễn-v.-Bằng 0 p 5; Hoàng-v.-Cần 0 p.50. Ng.-v.-Lợi 0 p.5?; Ng.-v.-Tông 0 p 5?; Đỗ-v.-Giợ 0 p.50; Trần-đình-Gụ 0 p 50; Hoàng-văn-Hách 0 p 50; Đỗ-v.-Định 0 p 50; Đặng-v.-Chước 0 p 50; Kim bái-Tảo 0 p.50; Đàm-đình-Chung 0 p.50; Đỗ-v.-Tạo 0 p. 50; Ng.-văn-Lợi 0 p. 50; Nguyễn-như-Tấn 0 p.50; Ba-Vược 0 p.50; Nguyễn-văn-Thìn 0 p. 50; Đoàn-văn-Thu 0 p. 50; Đỗ-văn-Kế 0 p 5?; Hoàng-văn-Đỗ 0 p 50; Ba-Cao 0 p. 50; Cai-Đường 0 p 50; Cai-Tế 0 p. 50; Cai Tài 0 p. 50; Cai Chấn 0 p 5?; Cai Mẫn 0 p. 5?; Cai Liệt 0 p 50

Một vế câu-đối kính tặng 100 $

Làm một câu-đối để mừng chung tất cả các Ngài đã mộng ân vũ-lộ. Hiện có « Tập Kiều » được một vế rằng

« Rằng nay thánh-trạch đôi-« dào, (tước) ra đã khắp;

« . . . . . »

Còn một vế nữa, nếu Ngài nào theo đúng qui-thức (1) mà đối giúp cho được thật hay thì cứ gởi đến ông Nguyễn-đỗ-Mục, biên-tập báo Trung-Bắc-Tân-Văn, Hanoi, sẽ xin kính tặng thù-kim một trăm bạc (100 $).

(1) Qui-thức thế nào, đã coi rõ ở đầu bộ tiểu-thuyết TỰC TÂI-MINH-DUYÊN của ông Nguyễn-đỗ-Mục đích-thân.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Mời quý khách đến bình phẩm

Phường hát mới của bản hội diễn;

MỘT TRẬN CƯỜI

Tối thứ ba 30 Septembre 1924. Mong rằng hôm ấy các quý khách đã xem qua ban cũ (đến MỘT TRẬN CƯỜI) lại chiếu cố đến ban mới để xét xem và so sánh cái tài hai ban của bản-hội.

Mỗi quý khách đến lấy vé sớm từ tối thứ hai.

Tối thứ bảy 27 Septembre 1924

THÚY-KIỀU BÁN MÌNH

(Toàn hát chèo)

Tối chủ-nhật 28 Septembre 1924

LIỆT-NỮ-KIỂM

(Hồi thứ nhất)

Phận gái bỏ côi cai thân lỡ lẽ,
Ngậm đắng nuốt cay đòn ghen ngừa ghẻ.
Kiên nhẫn ấy người, phụ-phàng mấy kẻ.

Tối thứ hai 29 Septembre 1924

Diễn nai tích

Tích thứ nhất:

NGHĨA HỒ BÁO ÂN

Tích thứ hai:

SÁT-TỬ-BÁO

AI ĐI DỰ LE TỨ-TUẦN ??
KHÔNG MUỐN MẤT TIỀN TÀU ???

Thì nên lại ngay hiệu **TIỆT-HIẾU-TRNG dit TRÚC-THÀNH, 35, Place Neyret, Hanoi, mà mua một cái xe đạp hiệu « Ngôi sao mai » (Venus) giá có 55$00 thôi; chỉ có thứ xe fy và xe hiệu (Philos) giá 50$00, là có thể đi nổi suốt từ Hanoi vào Huế thôi.**

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

18, Rue de la Soie, 18

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc; các thứ mặt đá thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đàn bà, giầy cườm, giầy kim-tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén. Thợ khéo kỹ càng và giá thực rẻ.

Agents d'Annonces en Europe:

L. MAYENCE & Cie

9, Rue Tronchet, PARIS

19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

茂 MAO-SENG 盛

67, Rue Jean-Dupuis (Phố Hới), Hanoi

Máy nói số 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chắn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá công hạ, vì thế tôi muốn mong đông khách.

Quí-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

3045 **MẬU-THỊNH** kính cáo.

Nhà bán đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Bát quái cheo!

Thưa Ngài,

Khi Ngài chiếu-cố cho bán-hiệu, hoặc dặn người nhà đến lấy, xin nhớ cho rằng, ngoài cửa có cheo cái **bát quái**, thì mấy chính hiệu chè **ngon**.

SINH-THÁI

57, Giầy Phố hàng Ngang, 57

HANOI

65 23

THỦY-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Một tên đầu đảng trong họn lâu-la kêu lên rằng:

— Chúng ta xông cả vào mà cứu đại-vương!

Cả bọn lâu-la cùng nhau vác giáo xông vào để cứu. Bấy giờ *Lỗ-tri-thâm* buông bỏ vị đại-vương ấy, vớ lấy cái thiền-trượng dựng ở cạnh giường mà chạy ra đánh. Bọn lâu-la thấy hắn dữ-tợn quá, đều kêu rầm lên. Vừa kêu vừa chạy. *Lưu* thái-công chỉ bứt đầu bứt tai, phàn-nàn kêu khổ.

Trong khi chúng đang đánh lộn thì vị đại-vương lóp-ngóp bò ra cửa phòng, chạy ra phía trước cửa nhà khách, tìm con ngựa buộc ở đấy. Giơ tay bẻ một liền làm roi, rồi nhảy lên mình ngựa, đánh lấy đánh để, nhưng con ngựa ấy cứ lồng cất mà không chịu đi.

Vị đại-vương nói:

— Rõ thật khổ! Con ngựa này muốn làm hại ta hay sao!

Đến khi nhìn lại thì ra tại mình luống-cuống, quên không kịp cởi dây cương. Bấy giờ mới dứt dứt dây cương, để cho ngựa chạy. Khi ra đến cổng làng, ngành lại sĩ-măng *Lưu* thái-công mà rằng:

— Thằng mọ già kia! Mày liệu hồn đó! Có họa bay đi đường trời!

Vị đại-vương tay cầm roi liễu, quất ngựa vun-vút. Con ngựa chạy thẳng một mạch đi lên trên núi. *Lưu* thái-công nắm lấy *Lỗ-tri-thâm* mà bảo rằng:

— Hòa-thượng ơi! Hòa-thượng làm hại một nhà tôi rồi!

Lỗ-tri-thâm nói:

— Xin ông tha lỗi cho tôi! Để tôi lấy áo mặc, rồi sẽ nói chuyện!

Mọi người tất-tả chạy vào trong phòng, lấy áo đem ra cho *Lỗ-tri-thâm*. *Lỗ-tri-thâm* mặc áo xong, *Lưu* toái-công lại nói:

— Lúc trước tôi vẫn tưởng rằng hòa-thượng có cách giảng-thuyết, khiến cho hắn hồi tâm, không ngờ hòa-thượng lại đấm đánh hắn như thế. Việc này tất hắn phải báo thù. Đại-đội lâu-la ở trên sơn-trại kia sẽ kéo xuống mà giết hại nhà tôi vậy.

Lỗ-tri-thâm nói:

— Ông chớ lo-sợ! Tôi nói cho ông biết: Tôi đây không phải ai đâu, nguyên là chức đề-hạt hầu quan *Lão-Sung* kinh-lược *Yên-Hàng* ở *Diên-an-phủ*, vì đánh chết người, cho nên mới phải xuất-gia làm một vị hòa-thượng vậy! Mấy con chuột nhắt ấy, chẳng nói làm chi, dẫu có một hai nghìn quân kéo đến, tôi cũng không sợ! Các người không tin thì thử cầm cây thiền-trượng của tôi mà xem.

Mọi người đều xúm lại xem, nhưng không ai nhấc nổi cả. *Lỗ-tri-thâm* cầm lên trên tay mà múa, trông nhẹ-nhàng như cái bắc thập đèn. *Lưu* thái-công nói:

— Hòa-thượng đừng đi vội! Hãy ở đây mà cứu-hộ cho chúng tôi, phòng có được không?

Lỗ-tri thâm nói:

— Can chi phải nói! Dẫu chết thì thôi, tôi cũng không bỏ đi!

Lưu thái-công nói:

— Hãy đem rượu ra để cho hòa-thượng nống, nhưng hòa-thượng đừng uống say quá.

Lỗ-tri-thâm nói:

— Tôi càng uống rượu bao nhiêu thì lại càng hăng hái bấy nhiêu!

Lưu thái-công nói:

— Nếu vậy thì hay lắm! Tôi xin có được đã rượu thịt để mời hòa-thượng xơi!

Lại nói chuyện một vị đại-vương đứng đầu ở *Đào-hoa sơn* đang ngồi ở trong sơn-trại, đem người xuống nói dò-la tin-tức, để xem việc hôn-nhân của đệ nhị đại-vương ra làm sao, Bỗng thấy mấy tên lâu-la hộc-tốc chạy lên, vừa chạy vừa kêu khổ.

Vị đại-vương đứng dậy vội-vàng hỏi rằng:

— Có việc chi nguy-cấp, mau mau nói cho ta nghe!

Bọn lâu-la nói:

— Đệ nhị đại-vương bị đánh chết rồi!

Vị đại-vương đứng dậy giật mình kinh sợ, đang hỏi căn-vặn lại thì bỗng nghe báo:

Đệ nhị đại-vương đã về!

Vị đại-vương đứng dậy ra ngành mặt ra nhìn thì đã thấy đệ nhị đại-vương dẫn mấy khiên đồ. Cái áo bào mặc ở mình bị xé rách tả-tơi. Đệ nhị đại-vương xuống ngựa, rồi nói:

— Đại-huynh ơi! Đại-huynh cứu tôi!

Chỉ nói được một câu thì nín lặng. Vị đại-vương đứng dậy liền hỏi:

— Sự-thể thế nào?

Đệ nhị đại-vương nói:

— Tôi vừa xuống tới nơi, tiến vào tân-phòng, không ngờ thằng mọ già kia đem giấu con gái đi chỗ khác, rồi để một thằng sư-tu béo nằm ở trên giường. Tôi vô-tình vén màn dở tay vào thì bị hắn tóm lấy mà đánh. Khi bọn lâu-la kéo vào cứu, hắn mới buông tôi, vác cây thiền-trượng đuổi đánh bọn kia, vì thế tôi chạy thoát được, nếu không thì khôn-toàn, tính mệnh. Bây giờ đại-huynh nên mau mau nghĩ thế nào mà báo thù được cho tôi.

Vị đại-vương đứng dậy liền nói:

— Hiền-đệ cứ vào phòng yên nghỉ, để ta đi bắt thằng sư hồ-mang ấy về đây!

Nói xong, tức khắc cầm cây thiền-trượng, sông-sộc chạy ra toan đánh. Vị đại-vương ấy giơ giáo lên để mà bảo rằng:

— Khoan đã! Ta nghe tiếng nhà-ngươi quen làm, nhà-ngươi hãy nói họ tên cho ta nghe.

Lỗ-tri-thâm nói:

— Ta là chức đề-hạt ở dinh quan *Lão-Sung* kinh-lược tướng-công tên gọi *Lỗ-đạt*, ngày nay xuất-gia làm một vị hòa-thượng tên gọi *Lỗ-tri-thâm* đây!

Vị đại-vương ấy miệng cười ha-hà, xuống ngựa bỏ giáo, cởi đầu vái chào, rồi nói:

— Đại-huynh lâu nay vẫn được mạnh-khỏe đó chứ! Ai ngờ em tôi lại gặp phải tay đại-huynh!

Lỗ-tri-thâm vẫn tưởng là hắn dụng kế để lừa mình, mới lui lại mấy bước, tay cầm vững cây thiền-trượng, nhìn ánh lửa sáng, cương mãi nói kỹ. Ngỡ là ai? chẳng hóa ra *Lộ-trung* khi trước vẫn đi bán vị thuốc và đã đánh cốn đó!

(*Còn nữa*)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khắp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

DẠY HỌC

Đàn piano và tiếng anglais

Solfège

48bis, phố Borgnis Desbordes

Giá tiền phải chăng

3995

Thuốc Le MUSCOL

Làm cho có sức khỏe

Trị được bệnh huyết suy

làm cho trong máu

thêm chất đỏ

Gởi bán tại :

Hiệu bào-chế CHASSAGNE

59, Phố Paul-Bert, Hanoi

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Có bán thứ thuốc :

ELIXIR ANTICHOLÉRIQUE

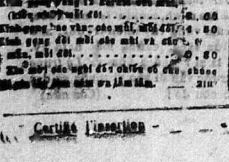
Thuốc nầy có trị cả những bệnh : đau dạ dầy, đi tả, đau ruột, đi tháo dạ.

CÁCH DÙNG: *Cứ trong 24 giờ uống một lần ; mỗi lần uống ba hoặc bốn thìa lớn pha với một tí nước lã ; trẻ con thì uống ba hoặc bốn thìa cà-phê.*

Giá bán : 0$60 một lọ

TONG-YUNE-TAI VING-KY

49, Phố hàng Ngang, Hanoi

Kính mới sáng và mát lắm, giá bán rất rẻ, chỉ có 1 hiệu ấy được bầu Paris và đấu xảo ấy ưng cho thứ kính nhà ấy, vì kính nhà ấy bán rất là giá rẻ, bộ vỏ thì như sau nầy :

Kính gọng vàng 12 karats chơi mãi (Doublé or) mỗi cái. . . . . 2$00

Kính gọng vàng 12 karats cho nhà (Doublé or) mỗi cái. . . . . 3$00

Kính gọng bạc vàng cho nhẹ, mỗi cái. . 3$50

Kính gọng đồi mồi cho mát và sáng, mỗi cái. . . . . 5$50

Kính gọng cho người đi chèo cổ đeo, chắc chắn lắm, đeo ra gió không bay mất.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất : Santalol

chất : Salol

và chất : Uroformine

Giá 1$40 một hộp

Ở Đông Pháp này có một nhà rượu hiệu ông sao là của người Nam-Việt chế-tạo ra các thứ rượu tây, dù cả các mùi, vừa ngon vừa ngọt, giá liền rất rẻ, bán buôn bán lẻ, xin các quí-khách chiếu-cố đến cho.

NGUYỄN-VAN MÃO

Chủ-hiệu : Distillerie du Nord

56 và 58 Quai Clémenceau

HANOI

Ai muốn chữa bệnh lậu cùng các bệnh tiểu-tiện.

Nên dùng thuốc :

MYSOL

Làm bằng essence

de Santal

Thuốc rất mạnh, mà lại rẻ hơn các thứ

Chế tại phòng thuốc PARAT Paris

Gởi bán tại Hà-nội hiệu bào-chế CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert.

CỨ MỖI NGÀY lại nông MỘT VIÊN THUỐC HƯƠNG CỦA ÔNG ... Lương-y DEHAUT uống trước khi dùng cơm, thì CHẮC ĐẶNG KHỎE MẠNH LUÔN và ngăn ngừa các chứng bịnh nguy hiểm bởi tại huyết hư nầy là sẽ không tiêu mà sanh ra.

Thuốc nước nầy trị các chứng bịnh :

NHỨC ĐẦU, ĂN KHÔNG TIÊU, NẶNG BAO TỬ, CHÓNG MẶT, KHÔNG THƯ THỚI.

BÁN TẠI: Nhà ông Lương-y DEHAUT, 147, Faubg St-Denis Paris, cùng khắp trong mấy tiệm thuốc.

THUỐC CHỮA BỆNH KHÔNG NGỦ, VÀ BỆNH ĐAU BỨN BỨT RỨT

Bệnh không ngủ thì thường sinh ra nhiều nỗi buồn rầu, kém đường sức khỏe, đường chí não, đeo phiền chịu tội, mất của mất tiền.

Trong các xứ nóng thì thường hay sinh ra bệnh ấy. Khi nào ngủ không được thì hay sinh ra ngủ vẫn nghỉ-ve, đến sang thức giấy một nhọc lạ lùng, ngủ không ra việc, làm lụng gì cũng không muốn, thế mà lâu mãi thì sinh ra bệnh thường gặp hay bệnh giỏ giải.

Naurinase

Ai mà không ngủ được hay kém ngủ, thì nên dùng thuốc *Naurinase*. Thuốc nầy làm cho ngủ được ngon giấc, làm cho bổ sức bổ chí, và không sợ nguy hiểm gì cả.

Thuốc nầy là do tay một người học-trò cũ ở viện Pasteur ở Ba-lê bào chế ra.

Ở các hàng bào-chế to đều có bán cả.

Thuốc cao Foster

Một thứ thuốc thần diệu trị các bệnh ngoài da và bệnh hạ trĩ

Người ta không có thể dùng thuốc gì công hiệu bằng thuốc cao Foster để trị các bệnh ngoài da. Bệnh lâu ngày, càng nề phải càng nên dùng thuốc ấy chóng khỏi. Thuốc có những chất trừ độc, làm cho đỏ đau, và làm cho lên da thành sẹo. Trong những khi lở nẻ hôi thối, vân vân v. v. dùng thuốc ấy rất là công hiệu. Thuốc ấy làm cho đỡ ngứa ngay tức thì.

Những thuốc ấy nó đi được tứng khắp thế giới, nhất là vì thuốc ấy có hiệu hơn hết trong các thứ thuốc khác. Thuốc nhỏ nước có mùi rất là công hiệu. Dùng thuốc ấy làm cho đi đau ngay, và nếu dùng lâu thì trừ khỏi được bệnh, khỏi cho không phải mọc cái mụn. Những người có nghe, có xem, thì nhà nào cũng nên có một hộp thuốc ấy thì rất là có ích lợi. Các thứ thuốc ở số 26, Rue saint Ferdinand, Paris-17.

Hàng bào-chế nhà nào cũng có bán

Hỡi các ông mắc phải bệnh tinh (tiêu và giang-mai) thuyền cần dùng cho đúng thuốc thì khỏi tốn tiền mà bệnh cũng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, số nhà 45, phố Principale, tỉnh Bắp-cầu, là một nhà chuyên-trị, bán thuốc bệnh tinh đã có tiếng, không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen ở các nơi gởi lại. Cả muôn độ hơn một đồng một lọ.

Thuốc thụt PARAT

Chữa các bệnh sinh-dục rất nhanh, và hợp phép.

RẤT CÔNG-HIỆU

Giá bán 1$20

Chế tại phòng thuốc PARAT, Paris

Có gửi bán tại Hà-nội

HIỆU BÀO-CHẾ

CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert.

Thuốc nước bổ huyết

MAU RO 1$40

PILULES

APHRODISIAQUES

du Docteur SIMTHS

Rất nhanh rất công-hiệu

Chữa các bệnh sinh-dục thói hư mà không có chi là nguy-hiểm cả.

Chế tại phòng thuốc PARAT Paris

Có gửi bán tại

Hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

VỊ THUỐC KIỂN HIỆU

1) **Hoa-liễu-giải-độc-hoàn**, *thuốc nầy, vì các vị thuốc-nien đã nhiều ngày đắc dụng, nó chẳng những là trị bệnh lậu, còn có thể giải độc mọi chứng khác, mỗi chai 1 p. 00.*

2) **Thuốc-ho, ho hàn, ho nhiệt đều hợp dụng, ho nặng đến đâu, uống vào nửa chai khỏi ngay tức tức, mỗi lọ 0 p. 30.**

3) **Thuốc tỉ**, *bệnh tỉ thì lâm thứ, có đỏ, có trắng, hoặc vàng, hoặc huyết, hễ không có hiện phát ra trị, thực dễ hai ngày thì thuốc nầy có thể trị các chứng tỉ, mỗi chai 0 p. 30.*

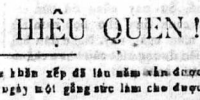
4) **Bạch-đới-hoàn**, *chuyên-trị đàn bà tiểu-tiện ra huyết, bạch đới thường lưu, mỗi chai 1 p. 00.*

Trong hiệu tác nào cũng có thầy thuốc ai hỏi điều gì, xin trả lời ngay.

Qui-khách ở xa chiếu-cố, cho xin gửi tiền trước, về tiền cước mỗi đồng thêm 0 p. 20, từ 1 p. 00 trở lên miễn gửi hàn.

SIOU-HANG-LAM

108, phố hàng Buồm, Hanoi

NÊN LẠI HIỆU QUEN !

Hiệu chúng tôi làm khăn xếp đã lâu năm nên được nhiều quí-khách tin dùng, nên phải một ngày một gắng sức làm cho được vừa ý quí-khách.

Khăn bán-hiệu làm bằng lượt và nhiều thứ lắm ; vải lót trong khăn đã có riêng một thứ vải tốt hơn các thứ vải xưa. Vậy bản-hiệu có nhời kính-cáo để quí-khách muốn dùng xin quá bộ lại xem, hoặc do đâu cho đúng bằng cái giấy bỏ vào trong thư gửi cho bản-hiệu. Hàng xin gửi lĩnh-hóa giao-ngân.

LAN-PHƯƠNG *N° 79, Rue de la Soie, Hanoi*

Mới đến các mẫu mũ đội mùa rét

NAM 1924-25

Có hơn **50** kiểu mũ mới khác nhau, thật đẹp và thật tốt, các ngài nên lại xem ngay mà chọn, vì là một dịp tí có, chớ nên để chậm mà hết mất.

CHAPEAUX DE FEUTRE { POILS. LAINES. VELOURS.

CASQUETTES FANTAISIES POUR TOUS SPORTS!

CASQUETTES CHAUFFEURS.

BÉRETS MATELOTS ET ENFANTS.

PARAPLUIES POUR HOMMES.

HAI-CHINH

FABRIQUE DE CASQUES INSOLAIRE EN LIÈGE

74-76, *Rue du Pont-en-Bois, 74-76*

HANOI

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酷補

J. BLANC *(dệ nhất hạng bào-chế)*

Ông L. BLANC *(người nối-nghiệp)*

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每晚食各啞每各啞沒喊醒欸喊精

Bán tại : Hiệu Bào-chế **J. BLANC**

51, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

ATOPHAN-CRUET

THUỐC ATOPHAN-CRUET

là một vị tinh hảo không có pha chế

THUỐC PHÁP — Trụ tại : 6, Rue de Pas-de-la-Mule, PARIS — Ở PHÁP QUỐC LẠM

Chỉ có bán tại : Hiệu BE CHASSAGNE, Pharmacien, Hanoi, Tonkin, et BOURGUIGNON, Pharm., vacciniste à Saigon, Cochinchine.

thì mới là hạng tốt, mà dùng nó thì thực là bền

PACTOD Frères & Cie LYON

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC

MỘT TRIỆU

HOẶC **500.000**, HOẶC **200.000**, HOẶC **100.000** QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

1 lô	MỘT TRIỆU
1 lô	500 000 quan
2 lô	200 000 quan
3 lô	100 000 quan
5 lô	50 000 quan

Như nào rất sẽ cũng đi trong năm

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Paradis, MARSEILLE (France) R. C. 6576

Với **10** quan, sẽ được

100.000 quan

Muốn như vậy, nên mua một phiếu

CRÉDIT FONCIER 1912

Mỗi tháng cứ ngày 22 thì rút số — Nghĩa là mỗi năm 12 lần rút số

1 lô	100.000 quan	12 lô	1.000 quan
1 lô	10.000 quan	100 lô	500 quan

Compton Colonial de Crédit à Marseille, 128, Boulevard Perier